

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4

Тема: Мовленнєва діяльність в соціокультурному мовному контексті

План

1. Сприйняття мовлення.
2. Розуміння мовлення як мисленнєво-мнемічний процес, моделювання розуміння мовлення.
3. Породження мовлення.

Студенти повинні знати: моделі сприйняття мовлення, теорії сприйняття мовлення, специфіку фоносемантики як окремого психолінгвістичного напрямлення, етапи змістового сприйняття мовлення, роль граматики у сприйнятті мовлення, особливості динаміки розуміння мовлення, класифікації розуміння на види, інформативну здатність вербальних і невербальних засобів розуміння, породження мовлення як процес вербалізації думки, основні концепції та теорії породження мовлення.

Студенти повинні вміти: визначати категорії сприйняття, розуміння та породження мовлення, аналізувати їх; встановлювати послідовність етапів процесу породження мовлення.

Ключові слова: сприйняття, розуміння, породження, моделі сприйняття мовлення, теорії сприйняття мовлення, змістове сприйняття мовлення, динаміка розуміння мовлення, інформативна здатність, вербальні та невербальні засоби розуміння, процес вербалізації думки.

Питання для самоконтролю та практичні завдання:

Підготуйте самостійно відповідь на питання: Мовленнєвий акт, його типи та структура.

У чому полягає трудність дослідження сприйняття мовлення?

Обґрунтуйте основні положення моделі сприйняття мовлення І. Зимньої.

Як ідентифікуються звуки мовлення? Які фактори утруднюють фонетичну ідентифікацію мовленнєвих сигналів, що сприймаються?

У чому полягає сутність сенсорної та моторної теорій сприйняття

мовлення?

У чому полягає робота фоносемантики як окремого психолінгвістичного напрямку?

Дайте визначення змістовому сприйняттю мовлення. Назвіть його етапи.

Обґрунтуйте погляди Л. Цветкової щодо рівнів структурної організації сприйняття.

Охарактеризуйте акустичну та моторну теорії механізму впізнання мовленнєвих сигналів.

Поясніть позитивні сторони теорій «аналіз через синтез» та інтерактивна модель сприйняття.

Дайте визначення поняттю «розуміння мовлення».

Охарактеризуйте рівні розуміння за А. Брудним та Л. Цветковою.

Проаналізуйте рух думки у процесі розуміння тексту за Л. Виготським.

Які мисленнєві дії для досягнення розуміння тексту виділено В. Знаковим.

Дайте визначення процесу породження мовлення.

У чому полягає особлива прикладна значущість моделювання процесу вербалізації думки?

У чому суть породження мовлення як процесу адаптаційного? Що розуміється під інтерактивністю породження мовлення?

Проаналізуйте моделі породження мовлення, запропоновані:

Б. Скіннером, Ч. Осгудом;

Ч. Осгудом;

Н. Хомським;

Л. Виготським.